

Teaching Guide				
Identifying Data				2023/24
Subject (*)	ANATOMY II		Code	651G01002
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	First	Basic training	6
Language	Spanish/Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinador	Fuentes Boquete, Isaac Manuel	E-mail	i.fuentes@udc.es	
Lecturers	Díaz Prado, Silvia María Fernandez Fernandez, Esther Del Carmen Fuentes Boquete, Isaac Manuel Toro Santos, Francisco Javier de	E-mail	s.diaz1@udc.es esther.fernandez1@udc.es i.fuentes@udc.es javier.toro@udc.es	
Web				
General description	Estudo da anatomía dos membros superiores e inferiores, do sistema cardiorespiratorio e da esplacnoloxía.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas como enfermas, no medio natural e social.
A17	Comprender a importancia de actualizar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que integran as competencias profesionais do fisioterapeuta.
A19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
B1	CB1 - Que los estudiantes hayan demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio
B2	CB2 - Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio
B3	CB3 - Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética
B4	CB4 - Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado
B5	CB5 - Que los estudiantes hayan desarrollado aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía
C1	Adequate oral and written expression in the official languages.
C8	Valuing the importance of research, innovation and technological development for the socioeconomic and cultural progress of society.
C9	Ability to manage times and resources: developing plans, prioritizing activities, identifying critical points, establishing goals and accomplishing them.

Learning outcomes	
Learning outcomes	Study programme competences

Dominar a terminoloxía anatómica, de modo que o alumnado coñeza a nomenclatura actualizada das estruturas anatómicas e adquira a capacidade de descripción destas estruturas empregando términos de orientación espacial.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Desenvolver a capacidade de observación.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Coñecer a morfoloxía xeral do corpo humano, a localización, a forma e a estructura dos seus órganos, sistemas e aparatos, así como as suas interrelacions.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Coñecer a morfoloxía, a localización e as interrelaciones das estruturas anatómicas que constitúen, en particular, o aparato locomotor de membro superior e membro inferior, o sistema cardiocirculatorio e o aparato respiratorio.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Identificar a forma e as relacións das diferentes estruturas anatómicas mediante o uso de esquemas, debuxos, fotografías, e modelos tridimensionais (maquetas).	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Comprender a función dos órganos e sistemas a través da posición, forma e estructura básica.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Utilizar os coñecementos anatómicos no plantexamento e análise de problemas clínicos pertinentes.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Alcanzar o nivel suficiente de coñecementos anatómicos para comprender outras áreas da titulación relacionadas e realizar cursos de especialización en diversos campos da Fisioterapia.	A1 A17 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9

Contents

Topic	Sub-topic

IV. Membro superior.	<p>CONTIDOS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ósos do membro superior. Cintura escapular, úmero, radio e cúbito, ósos do carpo, ósos do metacarpo e dos dedos.2. Articulacións do membro superior. Complexo articular do ombro. Articulacións do cóbado e radiocubital distal. Complexo articular do pulso. Articulacións da man.3. Musculatura do membro superior. Musculatura do ombro. Musculatura do brazo. Musculatura do antebrazo. Musculatura da man.4. Vascularización do membro superior.5. Inervación do membro superior. <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Estudar o esqueleto do membro superior nos ósos e nas maquetas do laboratorio de Anatomía Humana.2. Estudar as articulacións do membro superior nas maquetas do laboratorio de Anatomía Humana.3. Identificar músculos do membro superior nas maquetas do laboratorio de Anatomía Humana.4. Identificar mediante palpación estruturas anatómicas do membro superior.5. Valorar a acción de músculos do membro superior.
V. Membro inferior.	<p>CONTIDOS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ósos do membro inferior. Cintura pelviana, fémur, tibia e peroné, ósos do tarso, ósos do metatarso e dos dedos.2. Articulacións do membro inferior. Articulación sacroilíaca. Sínfise pública. Articulación coxofemoral. Articulación do xeonlllo. Articulación do nocello e articulacións tibioperoneas proximal e distal. Articulacións do pé.3. Musculatura do membro inferior. Musculatura da rexión glútea. Musculatura do muslo. Musculatura da perna. Musculatura do pé.4. Vascularización do membro inferior.5. Inervación do membro inferior. <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Estudar o esqueleto do membro inferior nos ósos e nas maquetas do laboratorio de Anatomía Humana.2. Estudar as articulacións do membro inferior nas maquetas do laboratorio de Anatomía Humana.3. Identificar músculos do membro inferior nas maquetas do laboratorio de Anatomía Humana.4. Identificar mediante palpación estruturas anatómicas do membro inferior.5. Valorar a acción de músculos do membro inferior.
VI. Sistema cardiocirculatorio.	<p>CONTIDOS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Corazón. Morfoloxía externa. Relacions. Vasos e nervios do corazón.2. Corazón. Morfoloxía interna. Cavidades cardíacas.3. Circulación maior ou sistemica e circulación menor ou pulmonar4. Sistema linfático. <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Estudar nas maquetas a morfoloxía do corazón.2. Estudar nas maquetas os principais vasos sanguíneos.

VII. Estesiología.	<p>CONTIDOS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sentido da visión. Anatomía do globo ocular e os seus anexos.2. Sentido da audición. Anatomía do oído externo, oído medio e oído interno.3. Sentidos do olfato, gusto y tacto. <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Identificar nas maquetas as estructuras anatómicas do globo ocular.2. Identificar nas maquetas os elementos anatómicos do oído externo, medio e interno.
VIII. Esplacnología.	<p>CONTIDOS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sistema Dígestivo. Cavidade oral e glándulas salivares. Farinxe e esófago. Estómago. Páncreas. Bazo. Fígado y vías biliares. Intestino delgado, intestino grueso, sigma, recto e ano. Peritoneo.2.- Aparato Respiratorio. Cavidade nasal. Larinx, tráquea e árbol bronquial. Pulmons, pleura e mediastino. Mecánica respiratoria.3. Aparato Xénito-Urinario. Aparato urinario: ril, uréter, vexiga urinaria. Uretra. Glándula suprarrenal. Aparato xenital masculino e femenino: órganos xenitales internos y externos. <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Identificar nas maquetas os componentes do aparato dígestivo.2. Identificar nas maquetas os componentes do aparato respiratorio.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A17 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C8 C9	26	39	65
Laboratory practice	A1 A17 A19 B1 B4 B5 C1 C8 C9	20	30	50
Multiple-choice questions	A1	0	2	2
Objective test	A1	2	30	32
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Clase que desenvolve os contidos teóricos dunha unidade temática. É unha clase participativa, favorecendo o intercambio de opinións e o debate.
Laboratory practice	Clases que desenvolven a un tempo contidos teóricos e prácticos dunha unidade temática. Ademais dos recursos da sesión magistral (encerrado, vídeo-proxección, etc.), empréganse como apoio á docencia as maquetas e os ósos da osteoteca do laboratorio de Anatomía Humana. A docencia impártese a grupos reducidos, de modo que favorece a participación do alumnado mediante o intercambio de opinións, o debate e a resolución de problemas, permitindo así a atención personalizada. Avaliación continua: valorarase a actitude, o interese pola aprendizaxe e a capacidade para solucionar problemas formulados polo profesorado.

Multiple-choice questions	Exame tipo test sobre unha unidade temática. O alumnado pode/debe realizalo para comprobar o nivel de comprensión e coñecemento da parte da materia examinada.
Objective test	<p>Consiste nunha PROBA ESCRITA, constituída por dúas partes:</p> <ul style="list-style-type: none">- Preguntas curtas, que requiren unha resposta breve, en xeral dunha extensión máxima de media páxina.- Exame tipo test, no que cada pregunta conta con catro opcións da que só una é verdadeira. Non se puntúa negativo por resposta incorrecta, mais descártase para o aprobado o 25% das repostas correctas. <p>No caso do alumnado que conte cunha adaptación curricular concedida pola Unidade de Atención á Diversidade (ADI) da UDC na que se recolla a dificultade para a realización de exames escritos, realizarase no seu lugar unha PROBA ORAL, que consistirá en preguntas de resposta breve.</p>

Personalized attention	
Methodologies	Description
Laboratory practice	<p>ATENCIÓN PERSONALIZADA PARA O CONXUNTO DO ALUMNADO</p> <p>A atención personalizada sirve para o seguimento da aprendizaxe de cada estudiante por parte do profesorado.</p> <p>A través da tutoría (presencial ou a distancia), o profesorado aborda a resolución de dúbidas e orienta ao estudo.</p> <p>A tal fin, o alumnado dispón dun horario oficial de tutorías, que poderán realizarse de modo presencial ou a través dos medios institucionais da UDC de atención a distancia.</p> <p>ATENCIÓN PERSONALIZADA PARA O ALUMNADO CON DEDICACIÓN PARCIAL OU DIFICULTADES PARA CONCILIAR O ESTUDO COA VIDA FAMILIAR E/OU LABORAL</p> <p>A atención personalizada para o alumnado que, de modo xustificado, ten dificultades para conciliar o estudo coa vida familiar e/ou laboral, poderá realizarse:</p> <ul style="list-style-type: none">- Nas condicións establecidas para o conxunto do alumnado.- A demanda, previa solicitude por correo electrónico.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Laboratory practice	A1 A17 A19 B1 B4 B5 C1 C8 C9	Avaliación continua. Valorarase a actitude, a participación, o interese pola aprendizaxe e a capacidade para solucionar problemas plantexados polo profesorado.	10
Objective test	A1	Proba escrita (ou proba oral, no caso de que o/a estudiante conte cunha adaptación curricular concedida pola Unidade de Atención á Diversidade da UDC na que se recolla a dificultade para a realización de exames escritos).	80
Multiple-choice questions	A1	Avaliación continua. Exames tipo test ou de preguntas curtas sobre unha unidade temática para determinar o nivel de comprensión e coñecemento da parte da materia examinada.	10

Assessment comments

Os créditos da materia Anatomía II, de 6 ECTS, distribúense en tres partes:

Sistema cardiocirculatorio, estesioloxía e esplacnoloxía: 2 ECTS. Membro superior: 2 ECTS. Membro inferior: 2 ECTS. Cada unha destas tres partes contribuirá de forma equitativa na nota final da materia (é dicir, cada parte representa 1/3 da nota final da materia).

Avaliación continua. Supón 2 puntos sobre 10. Realizarase mediante as seguintes accións:

Valoración da participación do alumnado na clase. Exames controis en datas programadas. Probas obxectivas con plataforma de formación. Proba obxectiva. Representa 8 puntos sobre 10. Proba escrita, constituída por preguntas curtas e tipo test.

O alumnado terá a materia aprobada cando a suma da avaliação continua e da proba obxectiva sexa igual ou superior a 5,0 sobre 10 puntos.

Con carácter xeral, deberase obter na proba obxectiva de cada unha das tres partes da materia cando menos o 35% da nota (3,5 sobre 10 puntos).

ALUMNADO CON DEDICACIÓN PARCIAL OU DIFICULTADES PARA CONCILIAR O ESTUDO COA VIDA FAMILIAR E/OU LABORAL

Nas accións de avaliação continua deste alumnado terase en conta:

Valoración da participación do alumnado na clase: Poderase substituír

pola realización dun traballo sobre un aspecto do temario da materia. Exames controis en datas programadas e probas obxectivas con plataforma de formación: procuraranse de común acordo datas alternativas para realizar estas probas.

ALUMNADO QUE CONTE CUNHA ADAPTACIÓN CURRICULAR CONCEDIDA POLA UNIDADE DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE DA UDC

Cando

esta adaptación recolla a dificultade para a realización de probas

escritas, estas serán substituídas por probas orais.

Así mesmo,

seguirase cada unha da recomendacións da citada unidade para a

avaliación deste alumnado.

PLAXIO

En caso de plaxio, aplicarase o seguinte:

Cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometía a falta e respecto da materia en que se cometiera: o/a estudiante será cualificado/a con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondiente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidad como na segunda. Para isto, procederáse a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none">- THIBODEAU-PATTON. (2008). "Estructura y Función del Cuerpo Humano". Barcelona. Ed. Elsevier- GRAY. (2015). Anatomía para Estudiantes. Barcelona. Ed. Elsevier.- SOBOTTA. (2018). Texto de Anatomía. Barcelona. Ed. Elsevier.- SOBOTTA. (2012). Atlas de Anatomía Humana. Barcelona. Ed. Elsevier.- PROMETHEUS (2014). Texto y Atlas de Anatomía. Anatomía General y Aparato Locomotor"; Vol.1.. Ed. Panamericana- PROMETHEUS (2014). Texto y Atlas de Anatomía. Órganos Internos"; Ed. Panamericana- PROMETHEUS (2014). Texto y Atlas de Anatomía. Cabeza, Cuello y Neuroanatomía"; Vol 3. Ed. Panamericana- F. NETTER. (2015). Atlas de Anatomía Humana. Barcelona. Ed. Elsevier <p>
</p>
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumplir cos obxectivos estratégicos do Plan Green Campus da Facultade de Fisioterapia, os traballos documentais que se realicen nesta materia poderanse solicitar tanto en formato papel como virtual ou soporte informático. De realizarse en papel, seguiranse na medida do posible as seguintes recomendacións xerais:- Non se utilizarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a realización de borradores.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.